

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C269 – LEE41**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 23 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ontvoogdingsprocedure 3

Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de afwerkingsregel 5

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ontvoogdingsprocedure

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, het decreet Ruimtelijke Ordening van 18 mei 1999 maakt de ontvoogding van gemeenten mogelijk. Daar is destijds een lang debat aan voorafgegaan. Als de gemeente wil ontvoogden, moet ze voldoen aan vijf criteria. De conformverklaring van het plannenregister is daar het sluitstuk van. De Vlaamse overheid heeft de gemeenten altijd aangemoedigd om dat te doen, maar ik moet tot mijn verbazing vaststellen dat die ontvoogding door de fout van de Vlaamse administratie traag verloopt.

Ik heb de voorbije jaren enorm veel schriftelijke vragen gesteld over de stand van zaken, het aantal betrokken gemeenten et cetera. Ik kan alleen vaststellen dat het bijzonder traag loopt. Het element waar het vaak moeilijk loopt, blijkt de problematiek van de conformverklaring van het planregister te zijn. Blijkbaar krijgt men soms zelfs te horen dat de indiening al 2 jaar oud is en dat de cijfers misschien niet meer accuraat zijn, dat men misschien moet bijsturen et cetera. Zo kom je dus in een vicieuze cirkel terecht, minister, die geen blijk is van goed bestuur vanuit de Vlaamse overheid ten aanzien van de gemeenten.

Ik kan u vijftien, twintig voorbeelden geven, maar zal mij hier beperken tot het voorbeeld van de gemeente Staden, die op het vlak van structuurplanning, aanpak en dergelijke een voorbeeld is in Vlaanderen. De gemeente heeft in 1999 onmiddellijk werk gemaakt van de ontvoogding. Men wacht intussen al 5 jaar op de conformverklaring van het plannenregister. Op 30 augustus 2005 werd het door de gemeenteraad goedgekeurde plannenregister ter goedkeuring overgemaakt aan de planologisch ambtenaar. Pas op 29 september 2008 – 3 jaar later dus – ontving men een eerste controle. Men kan nochtans niet zeggen dat er op dat moment veel werk was, want Staden was een van de eerste. Op 17 oktober was er een bespreking met de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaar. Op 20 maart 2009 werd het aangepaste plannenregister overgemaakt. Op 30 april 2009 kreeg de gemeente het nieuws dat de achterstand van de controles moest worden weggewerkt tegen eind 2009.

Bij elk nieuw contact krijgt de gemeente te horen dat de controle altijd maar verder wordt doorgeschoven. Men geeft dus zelf een timing op, maar de eerste die de timing telkens doorbreekt, is de Vlaamse overheid. En dit is geen alleenstaand geval. Er zijn zo tientallen gelijkaardige gevallen.

Minister, wat is de oorzaak van de huidige achterstand? Wat kunt u ondernemen om die achterstand weg te werken? Als steeds meer gemeenten worden ontvoogd, zouden bouw-aanvragen veel efficiënter en sneller kunnen gebeuren. Je wint daar dus twee keer. Wat is de timing om die achterstand weg te werken? Binnen welke termijn mogen de gemeenten een definitieve conformverklaring verwachten? 5 jaar vind ik nogal lang. Ik hoop dat we, naar aanleiding van uw antwoord, beterschap mogen verwachten.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, de problematiek die de heer Decaluwe aankaart, is mij bevestigd. Ik zeg er meteen bij dat ik dat ook erg vind. Ik wou dat ik kon zeggen dat het niet waar was. Het schijnt dat de achterstand zich op provinciaal vlak enkel in West-Vlaanderen voordoet, niet in andere provincies. Ik zal niet te diep ingaan op de redenen daarvoor. Er zijn enkele jaren geleden in West-Vlaanderen een aantal problemen geweest bij de dienst Ruimtelijke Ordening. Blijkbaar heeft men daardoor in het verleden een structurele achterstand opgelopen. Ik zal daar niet verder op ingaan, want ik denk dat het door de aanwezige collega's beter gekend is dan door mezelf. Ik heb het ook niet rechtstreeks meegemaakt. Ik zal wel dieper ingaan op wat ik eraan ga doen.

Ik wil u eerst bedanken voor uw vraag, mijnheer Decaluwe, want naar aanleiding van uw vraag ben ik bij de administratie, departement Ruimte en Erfgoed, langsgegaan. Zij hebben een actieplan opgesteld voor de behandeling van de plannen- en vergunningenregisters. Dat actieplan houdt onder meer een prioriteitenregel in, waarbij gemeenten die reeds voldoen aan drie of vier ontvoogdingsvoorwaarden, prioritair worden behandeld voor het plannen- of vergunningenregister.

Die manier van werken kent zijn resultaten, maar heeft ook een keerzijde, namelijk dat het plannenregister van gemeenten die nog niet ver staan met de andere ontvoogdingsvoorwaarden, minder snel worden gecontroleerd. Als het dan over enkele weken of maanden zou gaan, zou ik dat verdedigen, maar als het over jaren gaat, zoals in het voorbeeld dat u zelf hebt aangehaald, kan ik daar geen verdediging meer voor opnemen. Ik zou zelfs durven te zeggen dat je hier kunt spreken van een schande dat het op die manier gebeurt.

Ik zal het actieplan en de werking van de afdeling overlopen met de leidend ambtenaar, en we zullen bekijken hoe we het kunnen verbeteren. Ik wil in elk geval streven naar een zo kort mogelijke termijn tussen indiening en goedkeuring. Het decreet geeft ons een termijn van één jaar. Ik wil met de leidend ambtenaar bespreken hoe we deze termijn kunnen en zullen realiseren.

Voor de reeds ingediende dossiers wil ik een duidelijk signaal geven aan het agentschap dat hiervoor een prioritaire behandeling noodzakelijk is. Ik zal aan de ambtenarij doorgeven dat wat mij betreft, elk ingediend plannenregister in het eerstkomende halfjaar op zijn minst een eerste inhoudelijke controle en bespreking met de behandelende ambtenaar zal krijgen en waar mogelijk een conformverklaring. Zij moeten zich organiseren om dit te realiseren.

De zaken die u hebt gesignaleerd, zijn zaken die echt niet kunnen. We willen in elk geval verder gaan met de ontvoogding. We moeten die vanuit Vlaanderen ondersteunen en niet, zoals hier is gebeurd, afremmen. Bedankt voor de vraag, wij hebben hierover met de leidend ambtenaar vaste afspraken gemaakt. Als u ondervindt dat het nog steeds niet gerealiseerd wordt, geeft u ons dan een signaal. Wij hebben de administratie in elk geval op haar plichten gewezen en we zullen het actieplan, zoals wij het nu hebben bijgeschaafd, opvolgen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik zit nu al 15 jaar in het parlement en ik heb ook jaren in deze commissie gezeten. Nu volg ik dit wat meer van op een afstand, en het is de eerste keer dat een minister – en ik feliciteer u daarvoor – ook een keer serieus zegt ten aanzien van de administratie dat dit een schande is, dat dit niet langer kan. Dit is een bijzonder positief signaal van uwentwege.

Ik stel vast dat, net zoals in het verleden, de politieke wil er is om het effectief te laten vooruitgaan, maar er moet me toch iets van het hart. Het gaat alweer om de provinciale dienst van West-Vlaanderen. Voormalig minister Van Mechelen heeft er destijds ook inspanningen voor gedaan. Hij is er zelfs persoonlijk op bezoek geweest. Ik stel vast, naar aanleiding van andere parlementaire vragen over de behandelingsduur van allerhande dossiers, dat West-Vlaanderen in vergelijking met andere provincies daarvoor meer dan het dubbele van de tijd neemt, soms zelfs het driedubbele van de tijd. Men blijft er zich maar verschuilen achter het feit dat daar jaren geleden problemen zijn geweest. Dat klopt, maar ik herhaal dat dit al jaren geleden is.

Ik zou misschien durven voor te stellen om hiermee rekening te houden bij de evaluatie van de ambtenaren. De ambtenaren in hoogste rang die vaak eigenzinnig en klantvriendelijk optreden, kunnen daarop misschien geëvalueerd worden. Als we hierover volgend jaar opnieuw een vraag moeten stellen en er blijkt geen verbetering te zijn, dan moet men hen er maar met hun klikken en klakken uit gooien! Dit schaadt de economie en dit schaadt iedereen. Er is gebrek aan transparantie. In West-Vlaanderen is men het in veel gemeentebesturen echt kotsmoe! Men is de manier waarop men als architect, als bouwheer, als

bouwmaatschappij en zo meer door de provinciale dienst West-Vlaanderen wordt behandeld, kotsmoe! Als parlementair moeten we niet bellen naar die provinciale dienst, want we worden er behandeld als een gangster! Ik hoop dat dit allemaal in het verslag staat, want dit is de harde realiteit.

Ik vind het echt belangrijk, minister, dat u dit echt van plan bent. Het zou misschien goed zijn indien u ook eens ter plaatse gaat en met de leidend ambtenaar aan tafel gaat zitten om te zeggen waar het op staat. Het is niet normaal dat men voor een bouwmaatschappij 4 à 5 jaar moet wachten om een bouwvergunning te krijgen, want dat is ook de realiteit, maar dat is van een andere orde.

Minister, ik apprecieer uw antwoord enorm en ook de stappen die u zet in het actieplan. Men kan zich niet blijven verschuilen achter dingen die 3, 4 of 5 jaar geleden gebeurd zijn. Het is tijd om de ambtenaren ter plaatse eens echt op hun verantwoordelijkheid te wijzen, want anders moeten er andere sancties volgen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: In elk geval ligt de evaluatie van de leidend ambtenaar bij mij, die van de provinciale ambtenaren niet. Voor mij is de leidend ambtenaar de verantwoordelijke, ook ten aanzien van zijn provinciale diensten. Hij zal van mij weten dat ik hem erop afreken als hij dit niet in orde brengt. Het is aan hem om zijn verantwoordelijkheid op te nemen, daarvoor is hij leidend ambtenaar.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de afwerkingsregel

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Voorzitter, minister, met de inwerkingtreding van onze nieuwe Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben we een historische anomalie in onze ruimtelijke ordening weg willen werken. Het gaat om een anomalie die destijds is ontstaan met het afschaffen van de opvulregel, een afschaffing die toen terecht heel drastisch gebeurd is om een rush op dergelijke percelen te vermijden.

Een van de gevolgen daarvan was dat er een aantal bizarre gegevens zijn ontstaan in het landschap. De meest bizarre zijn ongetwijfeld de halfopen bebouwingen waardoor we prachtige Vlaamse beelden krijgen van open akkers waarin een halfopen bebouwing staat met op de onafgewerkte gevel reclame voor allerlei zaken om er toch nog een beetje kleur aan te geven – fraai is dat allesbehalve. Het zijn littekens in het landschap. We hebben alleszins getracht om met de nieuwe Codex Ruimtelijke Ordening dit probleem dat de opvulregel heeft gecreëerd, op te lossen.

Hieraan zijn een aantal randvoorwaarden gesteld, uiteraard dat het een halfopen bebouwing moest zijn, een bebouwing die al op de perceelsgrens lag om te vermijden dat ineens ramen dichtgemaakt worden en men halfopen bebouwingen gaat creëren om de afwerkingsregel in te roepen enerzijds, en anderzijds dat het perceel waarop het ligt, maximaal 650 vierkante meter groot mag zijn. Ik herinner me uit de discussie dat we hiermee wilden vermijden dat er ineens een heel groot perceel zou worden ingenomen, dat er een woning zou komen met een bijzonder grote tuin midden in het open landschap. Het is daarom dat de perceelsgrootte beperkt is.

Probleem is natuurlijk wel dat die perceelsgrootte nooit afgebakend is omdat er niet de mogelijkheid was om nog te bouwen. Nergens in onze wetgeving staat duidelijk dat die

percelen voor 1 september kleiner moesten zijn dan 650 vierkante meter. Er was vooraf ook geen enkele aanleiding om die percelen kleiner te maken dan 650 vierkante meter.

Op het terrein en bij de administratie blijkt er echter nog discussie over de toepassing van dit artikel. Mag er nog een verkavelingsvergunning worden afgeleverd om die opdeling te realiseren in functie van de afwerkingsregel?

Minister, is er een verkavelingsvergunning nodig om die afwerkingsregel toe te passen op een perceel dat groter is dan 650 vierkante meter? Zo ja, kunt u uw administratie dan instrueren om dit soort verkavelingsvergunningen mogelijk te maken, en met andere woorden positief te adviseren?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: De schets die u maakt, is heel duidelijk en juist.

De afwerkingsregel kan worden toegepast op percelen van maximum 650 vierkante meter. Die 650 vierkante meter is ingeschreven om de vertuining van agrarisch gebied te vermijden. Als het kadastraal perceel ruimer is, en daar hebt u het over, dan stelt de memorie van toelichting dat er eerst een verkaveling moet worden doorgevoerd. Als er geen eigendoms-overdracht mee gemoeid is, is het mogelijk dat het perceel notarieel wordt gesplitst. Daarmee kan men het perceel op 650 vierkante meter brengen. In dat geval valt men binnen de codexregeling.

Daarnaast moet een bouwaanvraag voldoende garanties bieden dat geen ruimere oppervlakte dan de toegelaten 650 vierkante meter wordt ingenomen. Dat kan door op het grondplan uitdrukkelijk de tuingrenzen en de afsluiting aan te geven.

Wij hebben deze zaak besproken met de administratie. De administratie is op de hoogte van onze mening daarover.

De heer Lode Ceysens: Dat is een heel duidelijk antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■